

UiO : **Faculty of Mathematics and Natural Sciences**
University of Oslo

Eksportkontroll

UiOs praktiske arbeid så langt

- *Jørgen Kirksæther*
- *MN Research Administration*
- *EU-team*

Våren 2023

- Jeg blir bedt om å rådgi UiOs arbeid med eksportkontroll fra et EU-perspektiv
- Vi innser raskt at vi trenger verktøy og mer kunnskap
- En liten arbeidsgruppe kaster seg rundt

Tidlige beslutninger

- Forskerens tid er en kritisk ressurs, alle prosesser skal forenkles mest mulig
- UiO har et ansvar for å etterleve en rekke lover og regelverk
- UiO har et dokumentasjonskrav

Tidlige beslutninger, som en konsekvens

- Vurdering av behov for lisenssøknad deles i to langs en tidsakse
- Vurdering av behov for lisenssøknad deles i to langs en innholdsakse
- En innmelding med vurderinger vil oppfylle dokumentasjonskravet
- Og, pass på å vurdere *aktiviteter*, ikke bare prosjekter

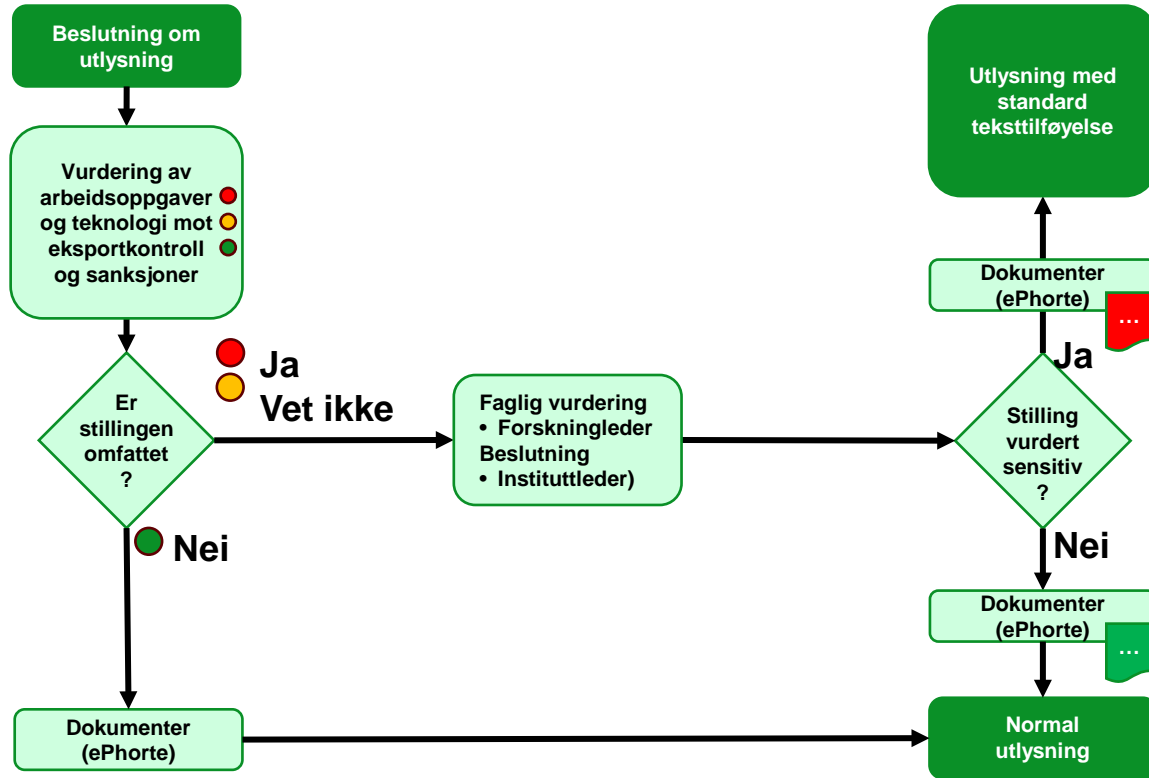
Tidsaksen

- To kontrollpunkter
 - Planlegging av en aktivitet
 - Når en aktivitet er et faktum
- Planlegging = liten innmelding
- Faktum = full innmelding og vurdering

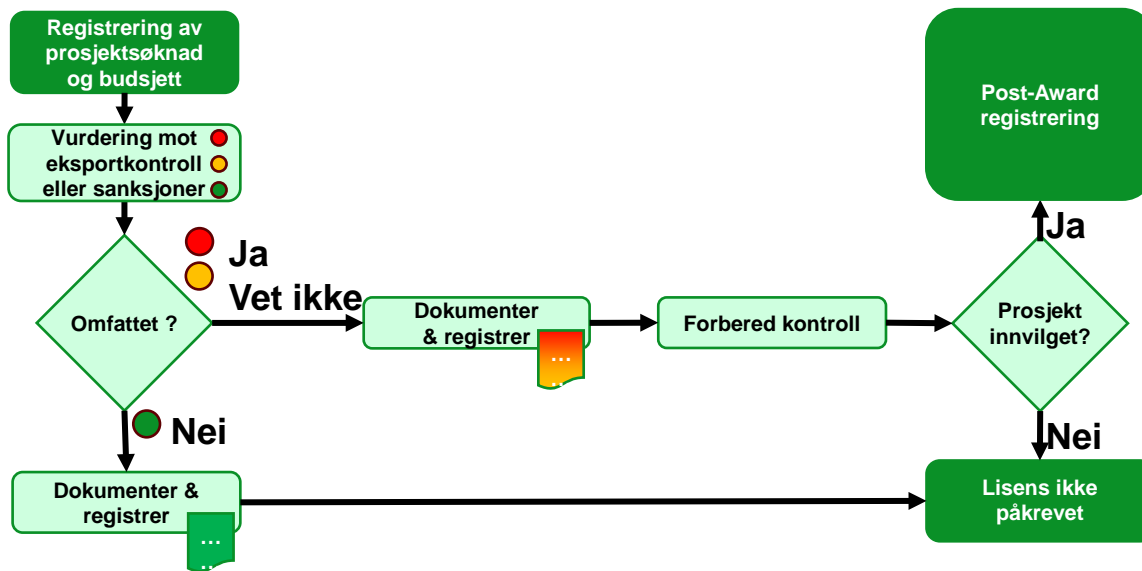
Innholdsaksen

- Teknologi og personer
- Årsaker:
 - En sammenblanding øker vurderingskompleksiteten
 - Et skille muliggjør en reduksjon i antallet vurderinger
 - De har forskjellige vurderingsrammer

Prosedyre for personer

Prosedyre for teknologi (prosjekteksempel)

Teknologivurderingen

- Innmelding- og vurderingsskjema
- Veileder, til utfylling og vurderingen
- Fylles ut av aktivitetsleder (ofte: forsker)
- Vurderes av institutt og arkiveres

...og hvis det er tid

Eksempler (på teknologiprocedyren)

Innmeldingen

(Usedvanlig) enkel del

The screenshot shows an Excel spreadsheet with a form titled "To be filled in:". The form contains three questions:

- a) Are there aspects with the project that may need an export license?
- b) Are there aspects with the project that may come in conflict with current international sanctions?
- c) If yes on a) and/or b), please describe these aspects briefly

A large yellow rectangular area covers the response area for question c). In cell B10, the text "n/a" is entered.

The spreadsheet interface includes the following elements:

- Menu bar: File, Home, Insert, Page Layout, Formulas, Data, Review, View, Acrobat, Strax
- Clipboard group: Cut, Copy, Paste, Format Painter
- Font group: Arial, 10, Bold, Italic, Underline, Text color, Fill color
- Alignment group: Wrap Text, Merge & Center
- Number group: General, Percentage, Decimals
- Grid lines: Columns A-L, Rows 1-44
- Status bar: Registrering, Oversikt, Export control, Budgett, Leiested, Budget for the proposal, ERC, Finansiering

Innmeldingen

Full innmelding

Godkjenning fra instituttleder¹

Institutt/prosjekteier må gjøre en vurdering av informasjonen som er gitt i skjemaet med tanke på om prosjektet/aktiviteten vil utløse krav om å søke lisens ved eksport.

Konklusjon fra institutt: Utløser aktiviteten krav om å søke lisens ved eksport?

ja nei

Evt. kommentar: _____

Signatur institutt: _____

NB! Dersom konklusjonen er «ja», skal det søkes eksportlisens ved eksport fra aktiviteten.

Innmeldingen

1. Forskningen:

1a. Hvilke fagområder/-grener omfattes av forskningen/prosjektet?

1b. Beskriv kort de viktigste metodene brukt i, og forventede resultatene av forskningen

1c. Beskriv kort de viktigste bruksområdene av resultatene.

2. Grunn-/anvendt forskning: Er aktivitetens innhold helt eller delvis grunnforskning eller anvendt forskning? Angi hvilken «Technology Readiness Level» (TRL) prosjektet er på. *Du kan sette flere kryss.*

Kryss av	TRL kode	Beskrivelse	Grunnforskning /anvendt jf. eksportkontroll
	TRL 1	Grunnleggende prinsipper er observert	Grunnforskning
	TRL 2	Teknologikonsept er definert	
	TRL 3	Ekspimentelt konseptbevis (proof of concept) foreligger	Må vurderes i hvert enkelt tilfelle
	TRL 4	Teknologien er validert i laboratoriet	
	TRL 5	Teknologien er testet i laboratorieskala, som del av systemløsning under relevante driftsbetingelser.	Anvendt forskning
	TRL 6	Pilotskala systemløsning validert under relevante driftsbetingelser. Pilotanlegget oppfyller alle funksjonskrav. Tidsbegrenset testing.	
	TRL 7	Fullskala prototype eller demonstrasjonsanlegg i markedsrelevant skala er testet ut under reelle	

Full innmelding

Innmeldingen

3. Teknologier, varer, tjenester og kunnskap

a. Hvilke laboratorier og instrumenter skal brukes i aktiviteten? (Fyll inn og sett kryss)

Navn på laboratorium/instrument	Underlagt eksportkontroll? (ja/nei)

b. Vil det bli brukt eller utviklet utstyr/varer/tjenester/teknologi/kunnskap som er regulert i [vareliste I – forsvarsrelaterte varer og Vareliste II - flerbruksvarer](#)

Sett kryss

ja nei

Hvis ja, forklar nærmere. Vis gjerne til eksportkontrollkoder, dersom du kjenner dem.

Full innmelding

Veileder

Det viktigste dokumentet

Formål med skjemaet

Dette skjemaet fyller to hensikter:

- Det er ment å skulle gi nok informasjon til å avgjøre om en gitt aktivitet¹ utløser krav om å søke lisens ved eksport av varer, tjenester og teknologi/kunnskap
- Det oppfyller UIOs dokumentasjonsplikt

Det vil vi tillegg gi et grunnlag for å vurdere aktivitet eller infrastruktur opp mot regelverket for adgangskontroll, sanksjoner mot enkelte tredjeland, og UIOs sikkerhetsansvar.

Skjemaet er *ikke* laget for å vurdere personer. Dette må gjøres separat, i hvert enkelt tilfelle.

Skjemaet inngår i det obligatoriske arbeidet med eksportkontroll ved UIO. Denne prosessen er lagt opp for å være så enkel og lite tidkrevende som mulig for de involverte. Noen formelle steg må likevel tas:

Når	Planlegging	Planlegging	Iverksettelse bestemt	Iverksettelse bestemt	Iverksettelse bestemt	Drift
Hva	Enkel innmelding (Unit 4)	Vurdering: Forberede lisenssøknad?	Full innmelding (dette skjemaet)	Vurdering: Søke om lisens? + evt. levere søknad	Vurdere adgang til infrastruktur, teknologi/ kunnskap	Løpende vurdering om evt. endringer
Hvem	Aktivitetsleder	Institutt	Aktivitetsleder	Institutt + fakultet	Institutt	Aktivitetsleder

Skjemaet fylles ut og leveres av aktivitetsleder. Innholdet brukes som grunnlag for instituttets vurdering av behovet for å søke eksportlisens. Instituttet kan ved behov etter spørre ytterligere opplysninger. Det er viktig at det gjøres en reell innmelding og en reell vurdering. Risikoen for at en planlagt aktivitet etter innmelding blir *stanset* er ekstremt liten, mens en korrekt beskrivelse og en vurdering gjort etter beste evne vil muliggjøre en aktivitetsgjennomføring i tråd med både den vitenskapelige planen, og gjeldende regler. Å måtte søke om eksportlisens er ikke i seg selv et problem for aktiviteten, med det unntak at en behandling av en søknad vil ta en del tid. Man bør derfor levere en søknad som fort man er sikker på at man må søke.

I tillegg til informasjon til bruk i vurdering av eksportkontroll er det lagt inn to ekstra spørsmål som vil kunne være nyttige som underlag for en påfølgende vurdering av aktiviteten opp mot regel- og lovverk om samfunnsikkerhet og sanksjoner overfor enkelte land. Disse spørsmålene er lagt til av

Veileder

Det viktigste dokumentet

1. Forskningen

Hensikten med spørsmål 1 a, b og c er å gi den som skal gjøre den endelige vurderingen en idé om hvor aktiviteten hører faglig hjemme og en overordnet introduksjon.

1a: Her forventes det en beskrivende oppstilling av det eller de aktuelle fagområdene.

Eksempler: «HumSam» eller «Fysikk» er for vidt, mens «Litteraturvitenskap» og «Partikkelfysikk» er ok.

1b: Her forventes det en beskrivende oppstilling av det aktiviteten er planlagt å skulle produsere. Dette gjelder både materielle og immaterielle resultater.

Eksempler: «artikler» eller «kjemiske forbindelser» er for vidt, mens «økonomiske beregningsmodeller» og «nye halvledermaterialer» er ok.

1c: Her forventes det en beskrivende oppstilling av hva det som listes i 1b *primært* er tenkt brukt til. Her er det ikke ment å skulle liste alle mulige bruksområder, men kun det eller de som aktiviteten selv har spesifisert, i tillegg til åpenbare tilleggsområder.

Eksempler: «samfunnet» og «industri» er for vagt, mens «policyutvikling» og «flytte forskningsfronten» er ok. En sensor hvis primære formål er å scanne varme fra en åker listes som nettopp det, selv om den med en ekstern modifikasjon kan brukes til andre ting.

2. Grunn-/anvendt forskning

Hensikten med spørsmålet er å avgjøre om aktiviteten kan klassifiseres som grunnforskning eller ikke. Som utgangspunkt brukes den TRL-skalaen, som er en anerkjent og akseptert klassifiseringsmetode. Det er dog på det rene at den er teknologifokusert, og i noen tilfeller vil kunne fremstå som vanskelig å bruke på den aktuelle aktiviteten. Det anbefales i slike tilfeller å heller forklare aktivitetens innhold i tekstboksen.

Merk at de fleste aktiviteter har innhold på flere nivåer, enten i form av resultater eller metoder. Der disse ligger på ulike nivåer må man ta hensyn til alle.

Eksempler: En litteraturstudie vil sannsynligvis ha en lav TRL, mens en krypteringsalgoritme kan har både lav (grunnforskning) og høy (ved en anvendelse).

Utrulling

- Rulles ut i løpet av et par uker
- Vi vet at det ikke er perfekt
- Vi kommer til å gjøre feil
- ...men vi gjør så godt vi kan, og vi kommer til å bli enda bedre